

Colofon

KERK & leven
Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen
www.kerkenleven.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Filip Debruyne
De parochie is verantwoordelijk voor de eigen teksten

ALGEMENE REDACTIE

tel. 03 210 08 40
fax 03 210 08 49
redactie.kerkenleven@kerknet.be

VORMGEVING

Grafisch ontwerp
Catapult, Antwerpen
Lay-out & Zetwerk
NV Halewijn

DIENST PAROCHIEBLADEN

tel. 03 210 08 30
fax 03 210 08 36

© copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

2 ALGEMEEN

OPGEPIKT

ALLE PAARDEN HEBBEN AAN DE WEDSTRIJD DEELGENOMEN

VIERDERS VAN HEINDE EN VER (vervolg)

Luc VERSTEYLEN

in het midden van de brug kregen ze te horen: wanneer gij nu nog dieper met elkaar wilt trouwen man & vrouw zijn in goede & kwade dagen in ziekte & gezondheid neem elkaar dan bij de hand & zeg tot elkaar: ik geloof in u

terwijl ze dat zegden zegende ik over hun beider handen hun trouw in met haar kroontje op werd zij langsheen een haag

van gelukwensende kinderen & volwassenen door haar man & een van de jongens in de draagstoel weer naar het erf gedragen

de eerste viering van vandaag had zich voltrokken

zijn de mooiste feesten soms niet de minst verwachte?

al even mooi & indrukwekkend was de overgang van de jongen van zeven

ook hij las vanaan de overkant de mooiste herinneringen aan zijn voorbije kleutertijd voor: “leren fietsen op het pleintje” “kijken naar de trams” maar het mooiste zinnetje dat ons allen het meest trof & ontroerde was: “toen mijn zusje geboren werd”

met dat zusje & zijn ouders achter zich kwam hij daarna langzaam de brug over & kreeg hij na gelukwensend handgeklap zijn zeven-jaar-zegen

nee : in de draagstoel wou hij niet hij drukte zich tegen zijn moeder aan als zocht hij wat beschutting tegen al dat gelukgewens had hij dan toch zijn kleine kindertijd nog niet helemaal verlaten?

met de andere kinderen op de zonnetafel gevleid aanhoorde hij het verhaal van brood & wijn & kreeg hij van zijn moeder een stukje van het geheiligde brood

helemaal anders was deze viering dan die hij gisteren met heel de parochie had gevierd toen kreeg hij daarna wél kadokes waar hij trouwens heel blij mee was

nu was het enige kadoke dat stukje brood

de zegen ontving hij weer tegen zijn moeder aangevleid maar hoe gelukkig hij inwendig was konden we heel de rest van de dag aan zijn blij gezichtje zien

WOORDEN ONTVREEMDEN

MOZES

Bart MESOTTEN

Ze hebben moos

In de behandeling van ‘Hij heeft Mozes en de profeten’, heeft J. van Delden de volgende aantekening. In deze uitdrukking zou ‘Mozes’ een verbastering zijn van het Jiddische woord ‘moos’. Dat is het meervoud van een Aramees woord dat ‘pit’ of ‘steen’ betekent. Later werd het de benaming voor ‘een klein muntstuk’. De oorspronkelijke uitdrukking zou geluid hebben: ‘Hij heeft moos’; betekenis: ‘hij is rijk, hij heeft geld’. Toen men die betekenis niet meer kende, ontstond de vermelde verbastering: ‘moos’ werd ‘Mozes’; de uitdrukking werd: ‘Hij heeft Mozes’. Later werd ze aangevuld met ‘...en de profeten’. Dit laatste zou gebeurd zijn onder invloed

van de tekst uit de genoemde parabel van Jezus, met de bekende betekenis: ‘hij hoeft niets meer te wensen’, ‘hij bezit alles wat hij nodig heeft’, ‘hij moet enkel de Thora en de geschriften van de profeten als leidraad van zijn leven kiezen.

Mozes en Aäron

De uitdrukking ‘Mozes en Aäron’ was ooit een beeld voor ‘Kerk en Staat’: ‘Mozes’ als beeld van de burgerlijke macht, omdat vooral Mozes beschouwd wordt als de burgerlijke wetgever van Israël, en ‘Aäron’ als beeld van het geestelijke, het godsdienstige element in de samenleving. Aäron was de eerste hogepriester. Dat komt dan neer op: ‘Kerk [Aäron] en Staat [Mozes]’. Deze uitdrukking is in Vlaanderen zo goed als niet bekend.

Mozes met de hoorns

Op vele afbeeldingen met de figuur van Mozes, draagt hij twee horens op zijn hoofd. Toen hij van de Sinai afdaalde met de twee stenen tafelen waarop de zogeheten tien geboden stonden gegrift, wist hij ‘niet dat zijn gezicht glansde doordat hij met de HEER had gesproken.’ (Ex. 34,29) De andere vertalingen hebben ongeveer hetzelfde; maar van horens is er geen sprake. Die komen wél te voorschijn in de oude Vulgaatvertaling: ‘...et ignorabat quod *cornuta esset facies* sua ex consortio sermonis Dei’ (en hij wist niet dat zijn aangezicht ‘gehoornd’ was). ‘Cornu, -nus’ (hoorn).

Sedert de zeventiende eeuw heeft men de verkeerde lezing ingezien. De nieuwe Vulgaat heeft derhalve: ‘ignorabat quod resplendēret cutis faciei suae’. ‘Resplendēre, -splendui, - ‘ (stralen, glanzen), ‘cutis’ (huid), ‘facies, -ciei’ (gelaat); woordelijk: ‘hij wist

niet dat de huid van zijn gelaat glansde’.

De vergissing is te wijten aan een verkeerde lezing van de Hebreeuwse tekst. Het Hebreeuwse werkwoord ‘qaran’ (stralen) behoort tot dezelfde wortel als ‘qérén’ (hoorn). Hieronymus, of een van zijn medewerkers aan de eerste Vulgaat, las ‘qérén’ in plaats van ‘qaran’. Zo zijn de hoorns op het hoofd van de afgebeelde Mozes terechtgekomen; denk aan de Mozes van Michelangelo. Andere kunstenaars, zoals Raphaël en Fra Angelico, waren fijngevoeliger en vindingrijker: zij lieten uit het hoofd van hún Mozes lichtende stralen opspuiten. De Parijse schilder Gustave Moreau (1820-1898) gaf Mozes zelfs twee lichtende hoorntjes in zijn biezen mandje op de Nijl, jaren voor de Sinai-ervaring.

Zondagsgebed

Bij de 24ste zondag door het jaar

De zon staat op, de zon gaat onder en daartussen ligt een dag als een kleinood in de watten van de nacht. Een dag is kostbaar want vergankelijk: een kleinood, ons geschonken om weg te geven. De zon staat op, de zon gaat onder en daartussen ligt een dag als een gebed tussen twee gevouwen handen.

Manu Verhulst

Zondagsgebed plukt uit de *Gebedskalender Kerk & Leven 2010*. Deze handzame scheurkalender, met vermelding van alle heiligen van de dag en dagelijks een aangepast gebed, is tegen 15 euro (zonder verzendingskosten) te koop in een van de liturgische centra in uw buurt: De 3 Leliën, Leopoldstraat 59, 2000 Antwerpen, 03/231.03.39 · De 3 Provinciën, Abdijstraat 1, 3271 Averbode, 013/78.04.60 · De Wijngaard, Begijnhof 4, 8000 Brugge, 0477/26.56.17 · Incontri, Kolenmarktstraat 61, 1000 Brussel, 02/509.97.32 · LKD, Dijkstraat 32-34, 9200 Dendermonde, 052/20.19.76 · Carmelitana, Burgstraat 46, 9000 Gent, 09/225.48.36 · Pascali, Nederpolder 16, 9000 Gent, 09/223.40.30 · De Bron, Marktstraat 88, 8530 Harelbeke, 0477/26.56.17 · PIC, Tulpinstraat 75, 3500 Hasselt, 011/21.29.46 · Castrum Abdij Keizersberg, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven, 016/31.00.65 · De Peerle, Frederic de Merodestraat 18, 2800 Mechelen, 015/29.84.62 · De Branding, Kerkstraat 22, 8400 Oostende, 0477/26.56.17 · Hermieuwen, Noordstraat 100, 8800 Roeselare, 051/20.15.41 · De Vlaspit, Vlasfabriekstraat 14, 1060 Sint-Gillis, 02/533.29.39 · De Oude Linden, Abdijstraat 40 c, 2260 Tongerlo, 014/53.82.13.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Kristien VAN ZUMMEREN

Vandaag wordt de feestdag van Onze-Lieve-Vrouwe-Geboorte gevierd, een dag waarop het weer erg belangrijk is, want:

HET WEER VAN LIEVE VROUW GEBOORT, DUURT GAARNE ZO VIER WEKEN VOORT.

’t Is ook de dag waarop de zwaluwen naar het zuiden zouden trekken:

OP MARIA-GEBOORT, TREKKEN DE ZWALUWEN VOORT.

De spreuken voor die dag geven aan de boeren ook heel wat adviezen. Zo ondermeer dit:

ALS MARIA IS GEBOREN, LANDMAN ZAAI DAN VLIJTIG UW KOREN.

En vanaf deze dag mogen ook de appels worden geplukt, want:

MET ONZE LIEVE VROUWE GEBOORT, KRIJGEN D’APPELS HUN DERDE WIJDING.

Daarnet had ik het over de zwaluwen die gaan vertrekken. Vroeger werd die zogenaamde Zwaluwenafscheidsdag fel gevierd, vooral in de dorpen van West-Vlaanderen. De mannen dronken menig glas op de goede vlucht en behouden terugkeer van de zwaluwen. De vrouwen dronken ook, maar ze mochten daarbij geen glas gebruiken. Zij dronken uit wat ze noemden het Onze-Lieve-Vrouwe-Glazeke. Dat was de bloemkelk van de hagewinde. Dat gebruik was het gevolg van een legende die vertelt over een voerman die met zijn zware karrenvracht vastreed in een zandspoor. Toen kwam daar een armoedig geklede vrouw voorbij die hem te drinken vroeg, maar de voerman had geen drinken bij zich. Hij hoorde plots de zwaluwen neerplonsen op het water van een bron. Hij wilde naar de bron gaan, maar zei tot de vrouw: “Ik heb geen beker.” De vrouw plukte de bloem van een hagewinde af en daarmee schepte de voerman water en gaf dat de vrouw te drinken. Daarop slingerde de vrouw de hagewinde rondom de as van de kar. En wat gebeurde er? Het wiel ging aan het draaien en de kar kon verder rijden. Meteen ook was de vrouw verdwenen, maar de voerman begreep: dat kon niemand anders dan Onze-Lieve- Vrouw zijn geweest.